

HARKU VALD 20

Homne päev ja 20 aastat ajalugu

VELLO VIIBURG
Abivallavanem

Ma pole küll sündinud harku-lane, aga olen vallas nii kaua elanud ja töötanud, et võin julgesti ennast peaaegu põliseks pidada.

Olin valla sünni juures, mäletan selle protsessi raskusi; arvan teadvat, kuhu oleme jõudnud tänaseks ja millised on meie hetkeprobleemid. Abivallavanemana usun teadvat ka, milline on meie edasine areng.

Algas minu jaoks kõik juba Ranna sovhoosist. Kui 21. novembril 1991. aastal vald välja kuulutati, asusin vallavalitsuse juurde tööle nõunikuna, 1999. aastast alates olen abivallavanem.

Mis olid vallavalitsuse esimesed ülesanded? Tuli ellu viia põllumajandusreform – erastada põllumajandusettevõtted; viia läbi maareform ehk tagastada endistele omanikele nende maa ja anda võimalus uutele omanikele erastada maa. Töösakute eest said inimesed erastada korterid ja veel osa ettevõtetestki. Ranna sovhoosi baasil moodustati töösakute eest mitu osahingut. Ainukesena on neist ellu jäänud ehitusettevõtte Tabasalu Meistrid. Kaua püsis ka Ranna Linnukasvatus, kuid nüüd on Tallegg selle neelanud.

Elanikkonna jaoks loodud ettevõtted anti vallale. Nende baasil moodustati munitsipaal-ettevõtted Tabasalu Soojus ja Elveko, mis hiljem liideti osahinguks Strantum. Valla esimene eelarve 1992. aastal tundus tolle aja kohta üüratult suur – tervelt 5 miljonit krooni. Nüüd on sellest kõigest möödas 20 pikka aastat. Vahel küsin endalt, mis on see, mille üle võiksin mina, ja ka teised vallakodanikud, uhkust tunda?

Praegu on moes omavalitsusi jätkusuutlikkuse järgi pingeritta seada. Harku vald on seal üsna tipus. Positsioon edetabelis ei peegelda ühe aasta tööd, vaid näitab vallavalitsuse ja volikogu töö järjepidevust ja sihikindlust. Näitab kõigi vallakodanike tarkust valida volikogusse vastutustundlikud ja kaugemale kui vaid homsele mõtlevad inimesed. Loomulikult annab siin oma eelise ka valla asukoht ja kaunis loodus.

Oleme olnud suunanäitajaks teistele – rajanud ühe esimese tervisekeskuse-spordikompleksi Eestis; oleme teinud oma gümnaasiumile avara juurdeehituse, viimase üheksa aastaga oleme ehitanud viis lasteaeda. Ka vallakodanike-maksumaksjate arv on viimastel aastatel pea kolmekordistunud, küündides praegu 12 300 inimeseni.

Võib muidugi arvata, mis meil siin viga, kaunis koht suure linna külje all, meelitab arendajaid-ärimehi ligi. Tõsi see on. Esimene ehitusboom on õnneks läbi ja kindlasti ole-

me targemaks saanud, viga-dest õppinud, et vaadata, keda ja kuhu ehitama lubada.

Uus ja noor omavalitsus pandi kohe alguses proovile. 1994. aastal soovis Eesti tegijate taha varjunud grupp ameerika ärimehi rajada meie kõige kaunimasse paika – Taasalu pankrannikule – Balti Tehnopargi. Ka vabariigi valitsus toetas ettevõtmist – ikkagi dollarid ja uued töökohad tulemas. Harku vallavolikogu tõmbas aga mastaapsele ettevõtmisele pidurit. Ja nagu hiljem selgus – õieti tehti. Polnud need dollarid nii pesuehtsad ühtki. Pean seda volikogu otsust üheks esimeseks mõistlikumaks otsuseks nende aastate jooksul.

Kui oleks tulnud see äriprojekt, ei oleks meil tõenäoliselt Tabasalu Loodusparki ega kaunist kaldapealset.

Omavalitsuse edukusele paneb aluse mõistlik ja konservatiivne rahapoliitika. Praegu on koostamisel 2012. aasta eelarve. See peaks küündima 210 miljoni kroonini. Võrreldes algusaastatega on meie eelarve kasvanud ca 40 korda. Ei toonud ka maamaksu kaotamine paljude poolt kardetud tagasilööki. Kui tavalisel aastal laekus meil maamaksuna 22-23 miljonit krooni, siis sel aastal on juba laekunud 19,4 miljonit. Et aga valla kodanike-maksumaksjate arv on kasvanud, siis tulumaksust saadav tulu katab ja ületab maamaksuga kaotatud vahendid mitmekordselt.

Milline on Harku vald kümne aasta pärast? Arvan, et selleks ajaks on tekkinud uus ehitusboom. Boom, mille käigus paljud inimesed on asunud suvilaid ümber ehitama elumuteks, sest võimalus on neile loodud kaasaegse taristu olemasolu näol. Pean silmas Muraste, Vääna-Jõesuu, Viti ja Suurupi külasid. Uute elamute ehitusbuumi tõenäoliselt niipea ei tule. See tähendab, et ka vallaelanike arvu kasvu kiirus on aeglustunud. Kui buumi-aastatel registreerus meile kodanikuks 600-800 inimest (2005. aastal 927), siis nüüd keskmiselt veidi üle 300 inimese aastas.

Harku valla praegune eesmärk on oma elanikele turvalise ja kaasaegse elukeskkonna kujundamine. Parandada tuleb ka neid vigu ja möödalaskmisi, mis tekkisid eelmise ehitusbuumi ajal. Sel ajal tehtud vigadel on mitmeid põhjusi: soov kiiresti saada suuremat maksutulu, nõrk ja leebe või isegi mõnedes küsimustes olematu seadusandlus, arendajate meeletu surve.

Kas töö ühes vallas 20 aasta jooksul ära ei ole tüüdanud, küsib nii mõnigi skeptik. Olen ise suhteliselt optimistliku inimesena vahel ise sedasama endalt küsinud. Ja alati ühtmoodi vastanud – elukeskkond, vald, mis nii kiiresti areneb, ei saa muutuda üksluiseks. Iga päev toob midagi uut. Meile kõigile.

Laps peaks koolis käima kodu lähedal

Tallinna ümbruse valdade üheks suurimaks väljakutseks täna ja ka saabuvaltel aastatel on lasteade ja koolide vastavusse viimine elanike vajadustega.

KATRIN ROMANENKOV
vallaleht@harku.ee

Harku valla kolmes koolis käivate laste arv on kasvanud pisut enam kui tuhandeni ning tänu noorte pere rohkusele oleme viimase 9 aasta jooksul ehitatud viis uut lasteaeda. Sellises tempos uusi lasteaedu pole ehitatud ükski teine omavalitsus Eestis. Harku valla järgmise aasta tegevuskavas on uue koolimaja ehitus, võimalik, et koos lasteaia.

Vallavanem Kaupo Rätsepp, kui palju koole ja lasteaedu me veel vajame?

Harku vallas on tõepoolest erakordne olukord, sest ligikaudu veerand meie elanikest on alla 18-aastased. Neile kõigile peame tagama lasteaia- ja koolikohad. Kuna selline hulk noori on meie valda tulnud vähema kui viimase 10 aasta jooksul, siis näeme jätkuvalt vaeva, et oma teenustega elanike vajadustele järgi jõuda.

Seega hariduse valdkonnas on meil lähiaastateks väljakutseid piisavalt. Kuigi asi liigub jõudsalt paremuse poole – näiteks sel aastal avasime uue Alasniidu lasteaia ja suutsime üle mitme aasta tagada lasteaia kohta kõigile üle 3-aastastele lastele ning koha said ka kaks rühmatäit veel nooremad pönned.

Edasi tuleb meil mõelda sellele, et kõik meie valla seitsmes lasteaia käivad lap-

sed lähivad lähiaastatel ka kooli ja koole on meil praegu ainult kolm. Sel aastal läks vallas esimesse klassi 171 last, aga aastal 2012 alustab kooliteed juba ligikaudu 250 õpilast. See tähendab seda, et meil tuleb luua täiendavalt vähemalt kolm esimest klassi ning meie olemasolevad koolid ei võimalda seda mingil juhul.

OOTAME PÕNEVUSEGA, MIDA RIIK OTSUSTAB SISEKAITSE- AKADEEMIA OSAS.

Kindlasti on meil vaja juurde ka lasteaiakohti. Koolide ja lasteade ehitamine on aga suur investeering, mille finantseerimisega oma eelarvest me toime ei tule – siis peaksime oluliselt vähendama teiste teenuste mahtu, aga seda me teha ei saa. Riik on piiranud ka meie laenuvõimalusi. Ühesõnaga – peamurdmist jätkub.

Kuhu on plaanis rajada uued koolid-lasteaia?

Tuleb tunnistada, et uue moodsa põhikooli rajamine Harkujärvele on tänase seisuga päevakorrast maas. Püüdsime mitme aasta jooksul saada selle kooli ehitamiseks riiklikku toetust, aga seda investeeringut me ei saanud. Elu peab aga edasi minema ning oleme olnud sunnitud oma plaane korrigeerima.

Valla asustustihedust ja piirkondade jätkusuutlikkust silmas pidades on meie lähiaastate strateegiaks rajada valla erinevatesse kantidesse 1.-6.-klassilisi koole.

Tabasalu Ühisgümnaasiumis alustas sel aastal viis esi-

mest klassi ja seda on pisut liiga palju. Samas on meil gümnaasiumi igas astmes üks klass.

Lapsed peavad igal hommikul üle terve valla siia Tabasallu kokku sõitma. See ei ole lapsesõbralik lahendus ei õpikeskkonna ega ka läbitavate vahemaade mõttes. Olen seisukohal, et lapsel peab olema võimalus käia koolis oma kodu lähedal. Seetõttu oleme plaaninud 1-6.-klassilised põhikoolid meie suurematesse küladesse – Vääna-Jõesuusse, Murastesse ja ka Rannamõisa.

Järgmisel aastal jätkame kindlasti ka Harkujärve peo-keskuse renoveerimisega, kuhu nüüd õige pea kolib Harkujärve Põhikool. Uued koolid vähendavad Tabasalu Ühisgümnaasiumi algklasside osa koormust ning tagavad lastele mõnusalt väikesed ja rahulikuma õpikeskkonnaga koolid nende kodu juures.

Samuti saab Tabasalu kool siis võimaluse senisest enam keskenduda tugeva progümnaasiumi- ja gümnaasiumi- hariduse pakkumisele. Tabasalu Ühisgümnaasiumi suurem strateegiline eesmärk lähiaastateks ongi tugev kolmas aste (7.-9. klass) ning jätkusuutlik ja atraktiivne gümnaasium.

Tahame, et meie suurematel lastel ei oleks põhjust iga päev Tallinnasse kooli sõita, vaid et nad saaksid kvaliteetset haridust siin kohapeal.

Järgmisel aastal on plaanis on ühe uue põhikooli ehitamine. Kuhu see tuleb?

Vallal on olemas hooned nii Vääna-Jõesuus Lennujaama kinnistul endise pioneerilaagri asukohas kui ka Rannamõisas sotsiaalmajana kasutusel ole-

Kaupo Rätsepp. Ülo Russak

vas vana koolimaja hoones. Hetkel käib nii Vääna-Jõesuu kui Rannamõisa hoonete projekteerimine, et selgitada välja nende võimalused koolimaja kasutamiseks ja renoveerimistööde maksumus. Siis saame otsustada, kumma neist kõigepealt valmis ehitame, aga kindlasti tahame järgmisel aastal alustada vähemalt ühe kooli ehitusega.

Murastes on riigile kuuluv sotsiaalmaa kinnistu, kuhu vald on algatanud detailplaneeringu uue koolimaja ehitamiseks. Ühtlasi ootame põnevusega, mida riik otsustab Sisekaitseakadeemia Muraste kooli osas.

Pikka aega on olnud juba jutuks Sisekaitseakadeemia kolimine Ida-Virumaale. Kui riik teeb otsuse kolida, taotleme hooneid kindlasti valla omandisse. Siis võib juba mõelda kooli rajamisele nendes hoonetesse, sest seal on suur korralik kompleks.

Valla 20. aastapäeva üritus eakatele

19. novembril 2011 algusega kell 12.00 toimub Harku valla pensionäridele ja klubi Hõbehall liikmetele Harku valla 20. aastapäeva üritus, mis toimub Tabasalu Ühisgümnaasiumi aulas.

Üritusel on kavas:

12.00 valla aastapäeva tervituskõne (vallavolikogu esimees Helikar Öepa),
12.15 Kontsert: esineb ansambel LAINE,
14.15 Kohv, tee, suur tort ja suupisted.
Ootame rohket osavõttu valla eakatele ja klubi "Hõbehall" liikmetelt.

BUSSIGRAAFIK	Kohal palume olla 10 minutit varem
10.15	Kumna (endise poe vastas)
10.20	Tutermäa bussipeatus
10.30	Vääna ristteelt Keila-Joa poole
10.40	Türisalu (Kooli ja Türisalu bussipeatus)
10.44	Naages Viti bussipeatus
10.48	Vääna-Jõesuu
10.50	Vääna-Viti
10.55	Suurupi teerist
10.58	Muraste
11.02	Ranna tee bussipeatus
11.05	Maasika bussipeatus
11.07	Rannamõisa kirik
11.09	Hääletajad Rannamõisa Harku teel
11.15	Tabasalu ÜG
11.33	Harkujärve koolimaja (kiriku kaudu)
11.42	Bioloogia bussipeatus
11.55	Tabasalu ÜG

Tagasi väljub buss orienteeruvalt kell 15.15
Info telefonil 600 3867

Selle kirjutisega avame meenutuslugude sarja, tähistamaks valla 20. aastapäeva.